

legerélyesebb alkalmazása mellett is, már a következő évre megmenthessük.

Végre nem mulaszthatom el az *a)* alatti pontban előadott nézetem ismétlését, miként ezen rovarok elszaporodását az erdőknek, főleg a silány talaju erdőknek különben is hátrányára szolgáló nagyobb mérvű legeltetés lényegesen elősegíti, felkérem különben szaktársaimat ez ügyben szerzett tapasztalataiknak ezen becses lapok utjáni közlésére.

Gödöllőn 1877.

Kallina Károly, erdőmester.

Hernyófalás a Dunántúl.

A hernyófalás, mely Veszprém-, Győr-, Vas- és Sopron-megyék több tölgyerdeit lepusztította, f. évi június-hó végén ért véget, s a közönséges gyapocsz (Phal. bomb. dispar) működését oly irtózatossá módosította, hogy némely vidéken csak ritkán örülhet szemünk egy-egy hold erdő, vagy egyes fák zöld színezetének.

A májusi hűvös esős időkben kikelt és elsatnyult hernyók — Pápa vidékén — a júniusi roppant forróságban muszkaként hullottak, és a fa tövébe mászva, hangyaboly alakú kupaczkokban iszonyu rothadásnak indultak, s ezzel körülbelől 70⁰/₀ a kikelt hernyóknak, az elsatnyulás, forróság és éhség áldozata lett; de a megmaradt 30⁰/₀, mely bábbá alakult, szerencsés végzetük esetén elégséges arra, hogy jövőre tizszeres többségben haladja meg az ideai pusztító ivadékot; azért nagyon üdvös lenne, ha az erdőbirtokosok nem sajnálnák a téli olcsó napszámokat felhasználni pete kotrásra, nehogy még a jövő évben történhető nagyobb mérvű hernyófalás folytán tetemesebben csökkenjen tölgyes erdeink fatermése.

Nem hiszem, hogy a hernyófalás által károsult erdőbirtokos, látva tölgyes erdei pusztá kinézését, el nem határozná, jövőre bármi eszközzel annak újra való bekövetkezését meggátolni.

Kísérletem folytán állithatom, hogy józárlatu szálaserdő — az idei petefészkek létszámához aránylag — holdját 4 napszámossal, kiket a róna vidéken téli időkben dologtalan suhanczokban 20 krnyi napdíj mellett megkapunk, le lehet keféltetni. Mivel a b. pohók és k. gyaponcok többnyire petefészkeiket a fák törzseire és alsóbb ágaira rakják, tehát fele napszámossal 5—6, fele pedig 2—3 méter hosszú könnyű nyelű gömbalaku gyökérkefét használva,*) a munkát végrehajthatja.

Lehetetlenség ugyan a magasban gyéren rakott petéket tisztán lekotorni, de lehetetlenség az is, hogy az ebből származó hernyók az egész erdő lombzatát vagy terményét aztán elpusztíthassák.

Némelyek azt állítják, hogy százados történelmek bizonyítják a falánk hernyók kipusztíthatatlanságát. Ezzel azonban, a mai haladó korban beérnünk nem szabad, és én erre csak azt mondom, hogy a százados tölgyek is kipusztulnak már, és az emberi szorgalomnak sem szabad megengedni, hogy rovarok erdeinken teljes erőt vegyenek. De csak törvény és szigorú törvény kell nekünk jó magyaroknak, mely saját hasznunkra az általános hernyópusztítást elrendeli. Most van nálunk még számos ember, ki saját kerti gyümölcsét sem védi meg a rovaroktól. Vasmegeye, kemenesi némely cser erdején sajátos látvány tárult elénk, ugyanis: miután ezen erdők a rábai fensíkon fekszenek és így az északi hűvös levegőnek

*) A kefe, tarackfű gyökeréből készül, melyent lapos kefékben a takácsok vászon, illetőleg fonál kenésre használnak, erdei tisztásokon homok, agyag s kavicssal kevert talajon szórványosan, de néhol nagyobb területeket elfoglalva tenyész és az erdei ültőnczöknek veszedelmes elnyomója.

kitéve vannak, a közönséges gyaponecz csak május végével kelt ki és június elején kezdte falását, midőn már a sárgafaru gyaponecz magát a levelek közé fehér gumójába köté. Falánságuk folytán nem kimélték fajrokonaiik házát sem, s lerágták a zöld levélboritékot, mintegy csufolva a természetet, a levélhiány miatt száradásnak induló roppant mennyiségű csermakk helyett pedig ott lógtak a fehér hernyógumó gyümölcsök, melyek sajátságos kinézést kölcsönöztek a fáknak. E dús lomblegelőn a közönséges gyaponecz némely hernyója 7—8 cm. hosszúságra nőtt.

Nem hallgathatom el, hogy mily nagy előnnyel bírnak a hernyópusztulásra az erdők rendezésénél kivágott nyilások, melyek birkacsapás, közlekedési vagy erdei fahordó utaknak használtatnak. A hernyók az ily járt erdei utakon történt átkelésnél, a juniusi hőség által forróvá tett porban áthaladni nem bírtak, s felfordulva, mintegy bocsánatot esdekeltek az erdőtől, hogy természetes szépségétől megfosztották.

Ajánlatos lenne bizony még az is, hogy a rovarirtó madarakat se pusztítsa senki, s hogy az erdő és mezőgazdák s hozzá a falusi előljáróságok is az észlelhető pusztítások meggátlására minél erélyesebben közreműködjenek!

Dufek Elek, pagonyerdész.

A fa tartóssá tételéről.

Általánosan ismert tény mindenki előtt, hogy a fa rendes körülmények között elég tartós és állandó; hisz eleget tanuskodnak erről a legrégebb időkben készült faépítmények. De ki ne tudná azt is, hogy nedvességnek kitéve — kivált akkor, ha e mellett időközönként kiszárad és vízzel újból teli issza magát — aránylag rövid idő alatt hasznavehetetlenné válik.